

СУБЪЕКТ СЕУСИУ ЛІЧЕНІ

ԽՍԴԻՒՆԱՅԻ Ա. ՆԵՐՍՈՒՆԵԱՆ ՎԱՐԺԱՐԱՆՆ
ՀՈՐԻՌԴ ՏԱՐԵԿԱՆ ՔՆՉՈՒԹԻՒՆ

Այս քննութիւնը՝ որ ապրեցա, մարտ ամսայն ըստ
կիզբ պիտի ըլլար, և զանակին անյարձնարութենեն
Ա. Օտարին ե առ ապրիլի առան և հինգին սկսա-
լիքամիջն օրը առանձին քննուեցան և օժանաւ-
ուն և հինգ աշակերտ Հայոց արանութեան մէջ
ընտիր քննիչներու ձեռքով, և երեսուն ալ աշ-
կերտու հի. հետեւեալ կիւակի օրը թուաբանու-
թեան և Աշխարհագրութեան մէջ ուժաւն աշա-
կերտ նոյնպէս առանձին. միւս ուրբաթ Գաղղիե-
րէնի մէջ երեսունէն առելի. շոբամիջն օրն ալ առ-
աջին դասու առան աշակերտ Հայոց պատմութեան
մէջ, և գրեթէ բարդն ալ Ա. Դրայ պատմութեան
և Վրիասանէ ական վարդապետութեան մէջ. և յա-
կանէ յանուանէ նշանակուեցան իրենց արուելիք
վիայականներուն մէջ քննիչներուն սրացած աշակեր-
տաց յառաջադիմութեան առափնյաները և քննիչ-
ներուն ստորագրութիւնը. Հետեւեալ կիրտկի օ-
րը ապրիլ քառան և չորս, Ա. Եկեղեցւոյն մէջ հինգեւ-
րորդ ժաման սկսաւ միցանակի հանգեսոր, սրուն-
նախագահ էր Վեհապատ Տ. Յակոբ Արքազան
Պատրիարքը Առաքելացան հայրերին. մէկ կողմից
հոգեւորական գասաւն բազմութիւնը, և միւս կողմին
ալ հայոցքի ուսումնական արքանապատիւ Պետան-
պէջ Խոգրահիմ վաշային բժշկապետը, որ գերտպա-
տիւ Երամեան Վեորդ ամրիաց՝ վարժարանին բարե-
նախանձ միւթելիքը ինի հեւրը ըլլալով այն օրը
Ն. մէծութեանը հետներկայ էր Հանգեսոնն. նոյն
պէս և Վիսաքեան գերապատիւ Յակոբձան ազա-
Ա. Եկեղեցւոյն միւթելիքը ինի հայոցքի ան-
ձինք, և Վերափառան Վիպայօդ ընկերութիւնը, և
բազմաթիւ ազգայիններ և օտարազգիններ, Ա. Ե-
կեցւոյն ընդարձակ սրահը Եկցւուծներուելու առ-
ժան առեան մը ձեւացուցած էին. մէջ տեղի ալ
աշակերտաց համար սրացուած պարապ առեղմը
գասին մէջն ալ բարձրաւանդակ մը պատրաստաւած
ճառասացներուն համար; և սրահին մէջ տեղի ալ
սեղաններ աշակերտաց գեղեցկագրութիւնները
աշխարհացացները, վիայականները, աղջկանց ար-
ուեստակերտաւածները ու գիրերը և մալթէ մալթի-
քայի գործիքները վրանին դրուած:

Երբ զանգակակը հնչուեցաւ, քսան և չըս երած
ժըշտութեան աշակերտներ այս ատեանին մէջ տե-
ղ կիսաբոլոր շարուած երդ մը սկսան, որուն ա-
մէն մէկ տունին կը պատուսխանէին աջակողմէան
մատուռնեն ուսումնական աշակերտները. երդը լը-
րանայուն պէս երաժիշտներն ալ մատուռը երժա-
լով իրենց ընկերուներուն խոսնաւեցան և ու րիշ երդը
մը երգելով միաբան, գեղեցիկ կարգով եկան ամե-
նըն ալ սրաշուած անդերնին շարուեցան. երդէն ե-
տեւ Գրիգոր Պերճ Արքահամ Անմերձեանց աշ-
կերտը հայերէն ձառը խոսեցաւ, և երբ Օբու-
տափառ թագաւորին վեց եկաւ խօսքը, բոլոր ա-
շակերտները մազթողական երդ մը երգեցին. Ե-
միշհավատութեան ցանկացի կենացը համար, և ա-
պա շարունակեց ձառին մնացորդ մասը. ձառէն
ետեւ տղթային երդ մըն ալ երգեցին. ետեւէն
Վանսուկ Սիսուկ Յօհաննէս Չուխաձեանց աշակեր-
տը արտասաննեց Գաղղիերէն ձաւը, որուն օրինա-
կը քութէ ոը ժոնթանդինօթշլօրադրէն մէջ հրատարակ-
ուած է, և աւարտամանը Գաղղիերէն աղօթք մըն
ալ երգեցին. տոկէ ետեւ Տեօրէնութիւնը կար-
գացուեցաւ, և վարժապեաններէն մէկը Արբազանին
մօտ կայնած իւրաքանչյւեր աշակերտի վկայականին
թիւը, անունը, և որ աստիճանի ըլլուք, և քննիչնե-
րուն ստորագրութիւնը բարձրածայն կարգալով՝ Ե-

Արքաղնութեան կուտար, և Արքաղն հայրելինիս
աւ քաջայերական օրհնութեամբ կը մասսու ցոնիէր
իւրաքանչիւր աշխակերտի: Յիշատակոց արքանի եր
ուսումնական օրիորդաց համեստութեամբ Ա. Ե.
կեզեցւոյն բեմին վրայէն անուննին տրուելուն պիտ
Արքաղնին սարբ գտներնին, և վիստականնին խո
նարհ ակնածութեամբ ընդունենին, և ետքն ալ
ընկերակից մանկանց երգելով մտառուր գառնաւ
լու առեն, առանց ալ միւս մտառուր բաժնուելինին:
Տեսարան արդ արեւ սպանչելի, հայրենասիրի մը
սիրու ազգին սիրոյն յորդորելու բաւական ազգու
միջոց: Եւ հանգէոր կնքուեցաւ Արքաղն հայրեր
նուս հագիաբուզիս առենաբանութեամբը, որ ընդ-
հանուր հօցոց ազդը և մանաւանդ վարդարանիս
խնամակալները և աշխատաւորները օրհնելու հա-
մար խօսեցաւ:

ԱՆՈՒԱՆՔ

Տ. Յակոբ Հայր, գտառառու Սամաթիս
Յօհաննէս աղջ Հիսուսի ան.
Յորու թիւն աղջ Խօսձեան.
Սաեւիսն աղջ Ապահեան.
Նիկոլայս աղջ Օքրացեան.
Բարունակ աղջ Գրիգորի ան,
Գալուստ աղջ Տ. Պողմնեան.
Ծագէսս աղջ Անդրեապովէյ, Նոբեան.
Խաչտառը աղջ Վրբահամեան.
Ոխնաս աղջ Հայկաբան Ճեմարանի.
Միմէսն աղջ Ծուաբան Ճեմարանի.
Ծագէսս աղջ Ծաւաբան Վրմաշը.

ՑՈՒՑԱԿ
ՔԱՂԱՔԱՅԻ Ա. ՆԵՐԱՊԵՏԱՆ
ՎԱՐԺԱՐԱԿԱՆԻՆ;
=====

Յարութիւն խորէն Յաղշաննէս Ոխնկիւ Ճեանց .
Մանուկ Ոխոսկ Յաղշաննէս Չուխտմէանց .
Միքայէլ Սոռքէն Սարգիս Ասհամճէանց .
Յարութիւն Արքակ Արքահամ Թռւլու մասմէանց :

ԳԱԶՔ
Տ ՀԱՅԿԱԲԱՆՈՒԹԵԱՆ
Գրիգոր Պետք Ալբահամ Աշմերձեանց .
Եսայի Պարոյը Կարապէտ Խալք ախճեանց .

ԳԱՅՔ
Տ ՀԱՅԿԱԲԱՆՈՒԹԵԱՆ
Յովոէկի Մուշեղ Խաչատրւը Խորիուեանց .
Յաղշանիս Վրշակ Մատիմէռնեան .
Կարապէտ Տիգրան Խալվանեան .
Գևորգ Առաքել Ծռամեան .

ՅԵՐԿՐՈՐԴ ԿԱՐԳԵ
Ք ԱԶՔ
Ի ՀԱՅԿԱԲԱՆՈՒԹԵԱՆ
Հայուածառուր Ելքուս Արեամբան .
Միքայէլ Համհամ Գոյրդիկէլ Խւթիւճեանց .
Կարսպետ Գնէլ Տ . Բարսեղեան .
Միքայէլ Խոսրով Յակոբ Բարտղամեանց .
Սահմակ Հրացեաց Մագուեան .
Մկրտիչ Տաճառ Վարդանեան .
Պակաս Օսրեհ Յափհանենէսեան .
Ելքիսեղեկ Գեղամ Միքայէլեան .

ՎԱՐԺԻ ԵՒ ՎԱՐԺԻ Դ ՀԱՅԿԱԲԱՆՈԹԵԱՆ

Վելքն Հմայեակ Խուշաստըեան :
Յակոբ Արամ Մկրտիչեան .
Նշան Արշաւելը Կարապէտեան .
Սարգիս Տիրանն Եւայիկեան .
Գրիգոր Թօնդոմ Մբրահամ Շատֆաթեանց .
Թօնդէռ Արքուն Յավշանիկ ուեան .
Գարբիկ Վաղարշ Յավշանէ եան .
Կարապէտ Յուլիկ Տ . Պուկանեան .

ՅԵՐԱՐԴ ԿԱՐԳԻ
ՔԱՂԱԿԱՐԺՐ ԵՒ ՔԱՂԱԿԱՏՔ
Ի ՀԱՅԿԱԲԱՆՈՒԹԵԱՆ

Ձառգէսոս Ծնձակ Պազտառարկեան .
Ամիկողացոս Վուրբէն Սառեփանէնան .

¶ U. S. P.

Պ ՀԱՅԿԱԲԱՆՈՒԹԵԱՆ
Պօղոս Բարեկէն Այտեգունեան .
Պետրոս Վաստամ Եշտինեան .

ԳԱՐԺԵՔ ԵՒ ԱՄԻՔ
Ի ՀԱՅԿԱԲԱՆՈՒԹԵԱԾ
Քայլականիոր Մրուակ Գրիգորեանն .
Մարտիրոս Վասոմ Կորտապէտեանն .
Մինսա Փառանակ Յարութիւնեանն .
Մեօրոց Գետրուեանն .
Մուժիմոն Վարազդատ Մարգիսեանն .
Մարտիրոս Հասցիեանն .
Մարտիրոս Կոտման Գէորգեանն .
Նշան Կարտապէտեանն .

Ե ԶՈՐՐՈՐԴ ԿԱՐԴՔ
ՔԱՂՔ

Յակով Գեորգեան:

Նազարեթ Գրիգորեան .
Մուրաս Գէորգեան .
Կարապետ Գէորգեան .
Մուբէն Յարութիւնեան .
Յավաննես Քերոսլեան .
Վարս Սոնցանեան .
Յակոբ Սորգիսեան .
Յովաչի Յարութիւնեան .
Աստուածառար Համբարձումեան .
Յակոբ Վահապետեան .

ՅԱՌԱՋԻՆ ԿԱՐԳԻ
ՔԱՂԱՎԱՐԺՐ ԵՒ ՔԱՂԱԼԱՐ
Ի ԶԱՓԱԿԱՆ ԳՐՈՒԹԻՒՆ

ՔԱՂՔ
Ի ՀԱՓԱԿԱՆ ԳԻՏԱԿԹԻՒՆԱ

ՎԱՐԺԻՔ ԵՒ ԼԱԽԻ
Ի ԶԱՓԱԿԱՆ ԳԻՏՈՒԹԻՒՆՍ

Յարութի լրակ լրահամ թուլումպաճեանց .
Դէսրդ վահան լգամեան .

ՅԵՐԿՈՐԻԴ ԿԱՐԳԻ
ՔԱՋԱԼԱՏԻՔ ԵՒ ՔԱՋԱՎԱՐԺԻՔ
Ի ԶԱՓԱԿԱՆ ԳԻՏՈՒԹԻՒՆՍ

Ուլբիսեգեկ գեղամ լիքայելեան .
Ուկրաիչ Տաճատ վարդանեան .
Դրիգոր թարդոմ լրահամ Շաֆճափեանց .
Մահակ շառչեայ լուկունեան .

ՔԱՋԻՔ
Ի ԶԱՓԱԿԱՆ ԳԻՏՈՒԹԻՒՆՍ

Կարապետ Գնէլ Տ . Բարսեղեան .
Տիրան Ըստ Մահակ Մահակեան .
Ուկրաիչ խորով Յակոբ Բարազամեանց .
Կարապետ Յուսիկ Տ . Պահանեան .

ՎԱՐԺԻՔ ԵՒ ԼԱԽԻ
Ի ԶԱՓԱԿԱՆ ԳԻՏՈՒԹԻՒՆՍ

Ուկրաիչ շառհամ Դարբիել իւթիւճեանց .
Ուլբիս շամեակ խոչառութեան .
Ուսւրէն Ուկրան կարապետեան .
Մարդիս Տիրան կացիկեան .
Դարբիել վաղարշ Յովզանէսեան .

ՅԵՐԿՈՐԻԴ ԿԱՐԳԻ
Ի ԶԱՓԱԿԱՆ ԳԻՏՈՒԹԻՒՆՍ

Պօղոս Բարեկն Սուկիանեան .
Մարտիրոս Յամմ կարապետեան .
Յակոբ Դէսրդեան .

ՎԱՐԺԻՔ ԵՒ ԼԱԽԻ
Ի ԶԱՓԱԿԱՆ ԳԻՏՈՒԹԻՒՆՍ

Պետրոս Վահամ Նշանեան .
Քրիստոնիոր Երանդ Դրիգորեան .
Յալսէփ Յարութիւնեան .
Յարութիւն Ըմլորշ Դարբիել իւթիւճեանց .
Ունոս Փառնակ Յարութիւնեան .
Երանդասատուր Նշն շամբարձումեան .
Ունորաս Դէսրդեան .
Երկողայս Պարեկն Սուկիանեան .
Նշն կարապետեան .

ՅԱԼԵԿՈՒՏԻ ԿԱՐԳԻ
ՔԱՋԱՎԱՐԺԻՔ ԵՒ ՔԱՋԱԼԱՏԻՔ
Ի ՅԱՀԱՐԴԱԿԱՆ ԳԻՏՈՒԹԵԱՆ

Կարապետ Տիրան թամբանեան .

ՔԱՋԻՔ
Ի ՅԱՀԱՐԴԱԿԱՆ ԳԻՏՈՒԹԵԱՆ

Յարութիւն խորէն Յովզանէս Միւնկիւճեանց .
Մանուկ Սիսակ Յովզանէս Չուխաճեանց .
Յալսէփ Ուսւրէլ խոչառութեան .
Ուկրաիչ Սուրեկն Սարդիս Մահաթճեանց .
Դէսրդ Վահան լգամեան .

ՔԱՐԺԻՔ
Ի ՅԱՀԱՐԴԱԿԱՆ ԳԻՏՈՒԹԵԱՆ

Յովզանէս Երանդ Մամթէսեան .
Դրիգոր Վերձ լրահամեան .
Երանդասատուր Ներսէս Եւելիսեան .
Եսայի Պարոյր կարապետ խալիսիւճեանց .

ՅԵՐԿՈՐԻԴ ԿԱՐԳԻ
ՔԱՋԱՎԱՐԺԻՔ ԵՒ ՔԱՋԱԼԱՏԻՔ
Ի ՅԱՀԱՐԴԱԿԱՆ ԳԻՏՈՒԹԵԱՆ

Ուլբիսեգեկ գեղամ լիքայելեան .
Ուկրաիչ Տաճատ վարդանեան .
Սիրան Ըստ Մահակ Մահակեան .
Մարդիս Տիրան կացիկեան .
Պօղոս Բարեկն Սուկ Պահանեան .

ՔԱՋԻՔ

Ի ՅԱՀԱՐԴԱԿԱՆ ԳԻՏՈՒԹԵԱՆ

Ուլբիս շամեակ խոչառութեան .
Ուկրաիչ շամեակ վարդիելեան .
Տիրան Ըստ Մահակ Մահակեան .
Մարդիս Տիրան կացիկեան .
Պօղոս Բարեկն Սուկ Պահանեան .

ՔԱՐԺԻՔ ԵՒ ԼԱԽԻ
Ի ՅԱՀԱՐԴԱԿԱՆ ԳԻՏՈՒԹԵԱՆ

Յարութիւն Ըմլորշ Դարբիել իւթիւճեանց .
Ուսւրէն Սիսակ կարապետեան .
Կարապետ Գնէլ Տ . Բարսեղեան .

ՅԱԼԵԿՈՒՏԻ ԿԱՐԳԻ

ՔԱՋԱՎԱՐԺԻՔ ԵՒ ՔԱՋԱԼԱՏԻՔ
Ի ՅԱՀԱՐԴԱԿԱՆ ԼԵԶՈՒՏ

Յարութիւն խորէն Յովզանէս Միւնկիւճեանց .
Մանուկ Սիսակ Յովզանէս Չուխաճեանց ,
Ուկրաիչ Սուրեկն Սարդիս Մահաթճեանց .

ՔԱՐԺԻՔ ԵՒ ԼԱԽԻ
Ի ՅԱՀԱՐԴԱԿԱՆ ԼԵԶՈՒՏ

Յարութիւն Ըմլորշ Դարբիել իւթիւճեանց .
Յուլիկ Սիսակ Յովզանէսեան .
Ուլբիսեգեկ գեղամ լիքայելեան .

ՅԵՐԿՈՐԻԴ ԿԱՐԳԻ
Ի ՅԱՀԱՐԴԱԿԱՆ ԼԵԶՈՒՏ

Կարապետ Տիրան թամբանեան .
Պօղոս Օսպեհ Յովզանէսեան .
Ուլբիսեգեկ գեղամ լիքայելեան .

ՔԱՋԻՔ
Ի ՅԱՀԱՐԴԱԿԱՆ ԼԵԶՈՒՏ

Դրիգոր Վերձ լրահամ Մէրձիւճեանց .
Մասունծասուր Ներսէս Եւելիս Պայաճեանց .
Շոսյի Պարոյր կարապետ խալիսիւճեանց .

ՔԱՐԺԻՔ ԵՒ ԼԱԽԻ
Ի ՅԱՀԱՐԴԱԿԱՆ ԼԵԶՈՒՏ

Յովզանէս Երանդ Մամթէսեան .
Պօղոս Վահամ Սուկիս Պայաճեանց .

ՅԵՐԿՈՐԻԴ ԿԱՐԳԻ
Ի ՅԱՀԱՐԴԱԿԱՆ ԼԵԶՈՒՏ

Ուկրաիչ լոսորով Յակոբ Բարազամեանց .
Կարապետ Յուսիկ Տ . Պահանեան .
Ուկրաիչ Տաճատ վարդանեան .

ՔԱՐԺԻՔ ԵՒ ԼԱԽԻ
Ի ՅԱՀԱՐԴԱԿԱՆ ԼԵԶՈՒՏ

Ուկրաիչ շամեակ խոչառութեան .
Յակոբ Վերձ լրահամեան .
Մուրաս Դէսրդ լրահամեան .
Եակոբ Պարոյր կարապետ խալիսիւճեանց .

Ա . Գրոց և Հոյոց պատմութեանց և Քրիստոնէական վարդապետութեան , նյոնպէս վարուց վասյալ քննութեանները ընելու միջոց ըլլալով , Ուժարութ քննիւնները դաստաններուն հաւատացնեն , որոնց մէջ ալբաւական յառաջադէմ հանդիսացած են աշակերտք .

ՅՈՒՅԱԿԻ

ՔԱՆՈՒՏԱԾ ԱԱՀԿԱՆՑ Ս . ԴԵՐՍԻՍԵԱՆ

ՎԱՐԺԻՔ

ՔԱՋԱՎԱՐԺԻՔ ԵՒ ՔԱՋԱԼԱՏԻՔ
Ի ՀԱՅԿԱԲԱՆՈՒԹԵԱՆ

Յահինար Մ . Խաչոտուր Մաղեան , առ և ՚ի գալ զիսկան լեզուի բաջապահք .
Հւափիմէ Դահիկ լեան .
Ուրմ Սաթինիկ Սուկիանեան .

ՎԱՐԺԻՔ

Թագուհի Յօհաննէսեան .
Վասիլուհի կարապետեան .

ՔԱՋԱՎԱՐԺԻՔ

ԵԵՐԿՈՐԻԴ ԿԱՐԳԻ

Քրիստինէ Գալուստանեան .
Դայիսանէ Յնալիքեան .

ԿԱԴԱԳԻՑՆՔ ԵՒ ՔԱՋԻՔ

Ոսմիա խոչառութեան .
Մաղլլ Մնացականեան .
Հյիմինէ կարապետեան .
Ստիփա Ոտապյելեան .
Հյանուհի Ուկրաիչեան .
Մարրուհի Մնացականեան .
Եւնէ Ուկրաիչեան .
Յուլիսանէ ամբարձումեան .
Հւփիմէ Պալուստրեան .
Մարրուհի Սարդիս .

ՎԱՐԺԻՔ

Վասիլուհի Յօհաննէսեան .
Հյան թուհի Յօհաննէսեան .
Հյանուհի Դէսրդեան .
Խոկուհի Պիտրոսեան .
Սիրուալ Սիրուալ է Պիտրոս Պահանեան .
Մարրուհի Յուլիսանէ Սարդիս .
Ուրբուհի Յօհաննէսեան .
Պիտրոս Պալուստրեան .
Հյանուհի Ուկրաիչեան .
Սիկուհի Պահանեան .
Սիկուհի Պալուստրեան .
Խոկուհի Պահանեան .
Պիտրոս Պալուստրեան .
Հյանուհի Պահանեան .
Խոկուհի Պահանեան .
Սիկուհի Պահանեան .
Սիկուհի Պալուստրեան .
Խոկուհի Պահանեան .

Դերայարդ վերատեսուչ .

29 Ըստիւ 1849 . Ի Խառտիւշ .

Ա . Ներսիսեան վարդապանիս քննութեան նըլ կարագրութիւնն ընելու առեն , հարկ էր՝ թէ Ներսիսեան լինի երութէան և թէ վարդապանիս ներքին կարգարութիւնն ըլլալու ալ ըւր մը առաջնորդ այս շարաթու համար շատ երկոր կ'ըլլար , յարմար սեպեցի որ ուրիշ անդամ այս ալ նկարագրեմ սրախ իղձը լեցընելու համար . հիմուն հիմու այս աշակերտ պատուական օրագրավիլիք հրատարակելու շնորհը կը ինոդրէ ,

Զեր յարդականութեանը .

Խ . Օ . Կարսովէք

Տ . Սադիկոս Չափաճեան .